

Ароматни,
интересни
композиции
заместват
традиционните
цветя и храсти

Билки и зеленчуци в градината

оформените геометрични сектори могат да се запълнят с различни или еднакви видове билки и зеленчуци, които са съчетани по цветовете и текстури. Ако искаме да подчертаем геометрията на композицията или да имаме по-силен разделителен ефект между растенията и настилката, можем да очертаяме контурите на отделните сектори с подрязани ниски компактни видове. Подходящи за това растения от ароматно-кулинарните са сантолина виридис и лавадула, а от вечно-зелените храсти - чимшир и евонимус минимус.

Зеленчуците и билките се съчетават добре с ниски компактни вечнозелени храсти и с едногодишни и многогодишни цветя, както и със ситни камъчета - филц. Допълнителен геометричен акцент можем да добавим в ъглите на секторите под формата на подрязани като пирамиди сфери или други геометрични форми вечнозелени храсти.

Ако предпочитаме пейзажно оформление, можем да се вдъхновим от съвременната английска култура, например, в която зеленчуците и билките се аранжират и комбинират в групи заедно с другите декоративни растения. Отношението към тях е като към равностойни по красота и декоративност. При пейзажното аранжиране оформяме групи и туфи растения в меки, свободни, преливащи се форми. Тези групи могат да са „чисти“, от един вид растения или смесени от няколко вида. При проектирането ги комбинираме така, че да се съчетават хармонично по цвят и текстура. Добре е ароматно-кулинарните растения да се засаждат близо до пътеки, входи и места за сядане, за да можем да се насладим на аромата им напълно. Ниски стелещи се билки като мащерката и вариетети на лайката са подходящи за скални кътове.

Много билки и зеленчуци растат добре в съдове, в сандъчета и във висящи кошници. Това е актуално за градските пространства, в които обикновено разполагаме с по-малко място или

Отглеждането на билки и зеленчуци в градината е възможност да се комбинират естетичното и декоративното с полезното и продуктивното. Ако градината е малка, може цялата да обособим като тематична билкова или зеленчукова градина, а ако е по-голяма - да предвидим отделен сектор, който да се проектира като обособен участък или да бъде вписан в компо-

зицията - важното е да кореспондира на общия дизайн на двора. У нас отношението към отглеждането на зеленчуци е като за нещо неестетично и често те се засажват в задната, скрита част от двора, и то по неатрактивен начин. Всъщност отглеждането на билки и зеленчуци, аранжирани в красива композиция, започва още от Средновековието и достига

апогея си в класическите френски градини от времето на Версай, когато билки и зеленчуци, съвместно с ниски компактни растения и цветя, са били аранжирани в сложни геометрични фигури на равен терен, наречени партери. Някои от билките и зеленчуците имат скулптурен силует, красиви листа или цветовете и ако се аранжират по правилния начин, могат да бъдат

Верджиния Костова

акценти в градината.

В зависимост от даденостите на мястото и индивидуалните предпочитания, билките и зеленчуците в градината могат да се аранжират геометрично или пейзажно.

Ако предпочитаме подредеността, можем да аранжираме билково-зеленчуковия сектор в геометрична форма. Задължително е да се направят

пътеки от настилка или плочопътеки, които, от една страна, оформят „скелета“ на композицията, а от друга, осигуряват удобен достъп до растенията. Отделните сектори се препоръчва да са с големина между 40 см и 160 см, тъй като 80 см е максимално голямото разстояние, което е удобно, за да можем да се протегнем за бране или обслужване в градината. Така

няма възможност за насип от плодородна почва. Сред ниските билки, които растат добре в съдове, са магданоз, риган, мащерка, а от зеленчуците – марули, ягоди, чушки. В съдове можем да отглеждаме и големи растения като розмарин и дафинов лист, които да използваме като акценти. Също така в съдове можем да отглеждаме неустойчиви на нашата географска ширина билки и зеленчуци като арти-

шок и мирта, които да прибираме през зимата на завет или закрито. Ако мястото е ограничено, както и за възрастни хора и такива със затруднено движение, отглеждането на билки и зеленчуци в цветарници е един удобен и практичен вариант, тъй като по този начин се осигурява лесен достъп до растенията за бране и поддържане. Някои зеленчуци - зеле, марули, карфиол и артишок например, са

скултурни и красиви на форма и могат да се използват като акценти, засадени директно в градината или в съдове. Със салатените растения, посадени самостоятелно, съчетани помежду си цветovo или комбинирани със сезонни цветя, също могат да се направят красиви композиции. Марулитите, морковите, репичките, лукът, чесънът бързо растат и са особено атрактивни за децата, защото лесно

и приятно се вадят и по този начин можете да култивирате у децата интерес към градинарството. Билките са привлекателни за отглеждане, защото техният аромат за разлика от другите растения идва от листата, а не от цвета. В слънчева тиха вечер той може да изпълни цялата градина или балкон. Малко от билките имат атрактивни цветове (като невена например), но повечето имат инте-

ресни листа. Днес има много разнообразни сортове на билките, които притежат техните лечебни и кулинарни качества, но са по-декоративни на външен вид. Между тях са жълтолистният риган, пъстролистните мента, чубрица и мащерка, червенолистните бъз и босилек. Билките са безценно допълнение към всяка градина и балкон, а с развитието на алтернативната медицина също се насърчава отглеж-

дането на свежи билки в домашни условия. Най-подходящите места за тяхното отглеждане са тези, които са близки до естественото им месторастене. Много билки имат средиземноморски произход и предпочитат много слънце и добре дренирана почва. Някои билки толерират влажни, частично засенчени места: магданоз, бъз, маточина, мента. Повечето растат добре на лека сянка.